

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Antropologia Pomorza, PG_00200591						
Kierunek studiów	Etnologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2027/2028		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			3.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			egzamin		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Antropologii -> Zakład Etnologii Polski i Antropologii Historii						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Agnieszka Bednarek-Bohdziewicz					
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		43.0	75
Cel przedmiotu	<p>1. Wprowadzenie studentów w problematykę zróżnicowania etnicznego i kulturowego Pomorza i jego uwarunkowaniami</p> <p>2. Zaznajomienie studentów z determinantami i specyfiką kulturową grup etnicznych i mniejszości narodowych na Pomorzu</p> <p>3. Kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktu z przedstawicielami mniejszości etnicznych i narodowych na Pomorzu</p> <p>4. Kształtowanie podstaw do dialogu międzykulturowego</p>						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[ETNOL3_W08] Ma zaawansowaną wiedzę na temat metod analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla różnych szkół w etnologii i antropologii kulturowej	_W08 Zna i rozumie metody analizy wytworów kulturowych Pomorza właściwe dla różnych szkół w etnologii i antropologii kulturowej	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[ETNOL3_W02] Ma zaawansowaną i szczegółową wiedzę dotyczącą terminologii, teorii i metodologii z zakresu nauk o kulturze i religii (w zakresie etnologii i antropologii kulturowej)	_W02 Ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię, teorię i metodologię z zakresu nauk o kulturze i religii (w zakresie antropologii Pomorza)	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[ETNOL3_W04] Ma zaawansowaną wiedzę o procesach etnicznych na świecie i fundamentalnych dylematach współczesnej cywilizacji	_W04 Ma uporządkowaną tematycznie wiedzę o procesach etnicznych Pomorza oraz rozumie znaczenie promocji i ochrony dziedzictwa kulturowego regionu	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja
	[ETNOL3_W03] Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach etnologicznej wiedzy o kulturze polskiej, europejskiej i pozaeuropejskiej	_W03 Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową dotyczącą kultury grup regionalnych i mniejszości narodowych Pomorza	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[ETNOL3_U07] Umie interpretować wytwory kulturowe za pomocą typowych metod interpretacji, uwzględniając ich miejsce w procesie historyczno-kulturowym	_U07 Umie interpretować wytwory kulturowe występujące na Pomorzu za pomocą typowych metod interpretacji stosowanych w etnologii i antropologii	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ETNOL3_U06] Potrafi rozpoznawać i analizować różne typy kultury: materialnej, symbolicznej i społecznej	_U06 Potrafi rozpoznawać i analizować kulturę materialną, symboliczną i społeczną grup regionalnych Pomorza	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ETNOL3_U05] Potrafi posługiwać się głównymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi etnologii i antropologii kulturowej	_U05 W badaniach antropologicznych Pomorza potrafi posługiwać się ujęciami teoretycznymi i pojęciami właściwymi etnologii i antropologii kulturowej	[SU3] opracowanie tekstowe/praca pisemna
	[ETNOL3_K07] Ma świadomość znaczenia dziedzictwa kulturowego regionu, kraju i Europy oraz własnej odpowiedzialności za jego zachowanie	_K07 Ma świadomość dziedzictwa kulturowego Pomorza oraz własnej odpowiedzialności za jego zachowanie	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[ETNOL3_K08] Uznaje i szanuje różnice punktów widzenia determinowane różnym podłożem narodowym i kulturowym	_K08 Uznaje i szanuje różne punkty widzenia związane z pochodzeniem narodowym i kulturą	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/diskusja [SK3] opracowanie tekstowe/praca pisemna

Treści przedmiotu	<p>1. Historyczno - kulturowe determinanty formowania współczesnego społeczeństwa pomorskiego; najważniejsze wydarzenia w historii Pomorza i ich wpływ na kulturę oraz życie mieszkańców; struktura wyznaniowa, językowa, narodowa Pomorza do 1945 r.</p> <p>2. Pomorze Wschodnie po II wojny światowej- wysiedlenie ludności niemieckiej, migracje, pochodzenie terytorialne i etniczne nowych mieszkańców Pomorza; powojenna polityka narodowościowa na Pomorzu po 1945 r.</p> <p>3. Badania etnologiczne na Pomorzu w XIX i XX wieku badacze, publikacje, osiągnięcia; prekursorzy badań etnologicznych; Niemiec, Kaszubscy, polscy badacze języka i kaszubskiej w XIX w. i pocz. XX w.; Pomorze w badaniach etnologów polskich w dwudziestoleciu międzywojennym; badacze i paradygmaty w badaniach etnologicznych Pomorza po 1945 r.</p> <p>4-8. Regionalizacja etnograficzna Pomorza ziemie dawne: Kaszuby wraz z regionem słowińskim, Bory Tucholskie, Kociewie, Powiśle charakterystyka i przemiany kultur regionalnych; kontynuacja, rekonstrukcja, wynajdywanie dziedzictwa.</p> <p>9-10 Tereny postmigracyjne - ziemie nowe ziemia człuchowska, ziemia lęborska, ziemia słupska; nowe społeczeństwo i jego specyfikach; charakterystyka etnograficzna; proces (re)konstrukcji tożsamości na terenach postmigracyjnych.</p> <p>11-12 Mniejszości narodowe na Pomorzu dawniej i współcześnie i ich charakterystyka; Ukraińcy, Białorusini, Rosjanie, Litwini, Romowie, Ormianie; Żydzi na Pomorzu ich dzieje i kultura.</p> <p>13. Kultura tradycyjna jako produkt turystyczny- szansa na przetrwanie czy zagrożenie; zintytucjonalizowane zabiegi wokół kultury tradycyjnej Pomorza wpisy na listę niematerialnego dziedzictwa kulturowego, rekonstrukcje, wynajdywanie dziedzictwa.</p> <p>14-15. Pokaz filmów o tematyce pomorskiej</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe			
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	Obecność i aktywne uczestnictwo w zajęciach	51.0%	20.0%
	Odpowiedź pisemna na pytania / zagadnienia podane na egzaminie	51.0%	80.0%
Zalecana lista lektur	<p>Podstawowa lista lektur</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mirosław Golon, <i>Żydzi, Ukraińcy, Rosjanie, Białorusini i Cyganie na Pomorzu Gdańskim po II wojnie światowej [w:] Mniejszości narodowe i wyznaniowe na Pomorzu w XIX i XX wieku</i>, pod red. M. Wojciechowskiego, Toruń 1998. 2. Anna Kwaśniewska, <i>Badania etnologiczne na Kaszubach i Pomorzu Wschodnim w XIX i XX w. Ludzie, instytucje, osiągnięcia badawcze</i>, Gdańsk 2009. 2. Cezary Obracht-Prondzyński, <i>Kaszubi między dyskryminacją a regionalną podmiotowością</i>, Gdańsk 2002. 3. <i>Pomerania ethnica mniejszości narodowe i etniczne na Pomorzu Zachodnim</i>, pod red. Marzeny Giedroń j Janusza Mieczkowskiego, Szczecin 1998. 4. <i>Pomorze trudna Ojczyzna?</i> red. A. Sakson, Poznań 1996. 5. Hieronim Rybicki, <i>Nazywano ich Słowińcami</i>, Słupsk 1995; cz. II, <i>Wybór źródeł</i>, Gdańsk-Wejherowo 2003. 		

	Uzupełniająca lista lektur	<p>1. Bogdan Matłowski, <i>Kultura ludowa i jej przemiany na Pomorzu Zachodnim w latach 1970-2009</i>, Szczecin 2011.</p> <p>2. Janusz Mieczkowski, <i>Żydzi, Niemcy i Ukraińcy na Pomorzu Zachodnim w latach 1945-1956. Liczba, położenie i działalność polityczna</i>, Szczecin 1994.</p> <p>3. <i>W starej i nowej ojczyźnie. Mniejszości narodowe w Gdańsku po II wojnie światowej</i>, red. I. Hałagida, Gdańsk 1997.</p>
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<p>Przemiany struktury etniczno- narodowościowej Pomorza w XIX i pocz. XX w.</p> <p>Zmiana struktury etniczno - narodowościowej Pomorza po II wojnie światowej.</p> <p>Historyczne uwarunkowania odrębności kulturowej Pomorza.</p> <p>Grupy etniczno-regionalne i "wyspy kulturowe" na Pomorzu.</p>	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.